

Budapesti Zenei Hetek

Lukács Ervin és Lantos István hangversenye
A Magyar Kamarazenekar

A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR szerdai estjének műsora Kodály Concerto-jával indult és Beethoven VIII. szimfóniájával végződött. E két mű Bartók III. zongoraversenyét fogta közre.

Lukács Ervin, az est karmestere, kitűnő diszpozícióban működött, már a nyitó számot is jelentős sikerre vitte, jóllehet Kodály Concerto-jának anyaga némiképpen álló jellegű, nehezen fejleszthető, nem kínálja magát a zenekari virtuozitás számára.

Beethoven VIII. szimfóniájával Lukács Ervin viharos sikert aratott. Valóban megérdemelte a nagy ovációt, hiszen, úgy tűnik fel, a mű lényegét fogta meg.

Idestova másfél évszázadnak kellett eltelnie ahhoz, hogy a karmesterek valóban megvalósítsák Beethoven intencióit. Beethoven minden szimfóniája egy-egy lelki-gondolati alaphelyzetet jár körül sokrétűen és zseniálisan, ezen felül gyakran még igen távoli asszociációk is megszólalnak bennük. Az előadás csak akkor lehet jó, ha a karmester magáévá tette az alapjelentést és minden részletet azzal szoros összefüggésben szólaltat meg. Talán mind közül a VIII. szimfóniának van a legpontosabban körülhatárolható világa: a mű négy tétele a magarendűen átszellemített humor jegyében áll. Az első tétel egyértelműen boldog, sőt, vidám megnyitó gesztusa már eleve eldönti az alaphangulatot. A második tétel közismert játéka a metronóm-lüktetéssel egyetlen másodpercre sem enged teret semmiféle komor gondolatnak — anyaga végeredményben Beethoven humoros kánonjából származik. Archaisztól menüettől szólal meg ezután, gondosan kiírt előadási jelekkel éri el Beethoven, hogy nehézkes és „bumfordi” hatás keletkezzék — az 1810-es években már valóban csupán éltes hölgyek és urak táncolták a menüettet. Az utolsó tétel pedig teljes egészében dionizoszi humorú: egy óriás játék a de grandiozitása sem fedheti el alaphangulatát.

Lukács Ervin felszabadult örömmel indította a VIII. szimfóniát — szinte világosabb lett a terem egyszerűen. De remekül valósította meg a menüett esetlen cammogását is, bátran vállalván a darabos hangzást, amire itt szükség van. Az utolsó tételt pedig kitűnően összefogva, az előzmények szellemében vezette, örömteli érzést keltvén hallgatóiban.

Nagy tehetségű fiatal művészünk, Lantos István Bartók III. zongoraversenyét rutinos biztonsággal, minden elfogódottságtól mentesen adta elő. Végeredményben megmagyarázhatatlan, hogy az első tétel miért tetszett kevésbé megoldottnak — Lantos anyagtudásához és tehetségéhez ugyanis kétség nem férhet. A lassútétel összehasonlíthatatlanul jobban sikerült, legfeljebb a korál dallamát lett volna jobb szélesebben, énekszerűbben hallani. A zárótétel pedig már teljes egészében csillogó és mélyen muzikális produkció benyomását keltette. Örvendetes, hogy még nyomaiban sem mutatkozott semmiféle önkéneskedés, az előadó egyetlen vágya és törekvése az volt, hogy Bartók utolsó remekműve a maga teljes szépségében megszólaljon. Egészét tekintve ezt a célt elérte és játékaival megérdemelt nagy sikert aratott.

A MAGYAR KAMARAZENEKAR csütörtökön adott koncertet a Zeneakadémia nagytermében Tátrai Vilmos vezetésével. Boccherini csellóversenyének szólistájaként Perényi Miklós működött közre.

Perényi valóban kiváló gondnokművész: mind a virtuozitás, mind pedig a hang tisztaságának dolgában csak a legnagyobbakkal mérhető össze. Emellett őszintén hisz a zenében és minden hangot mélyen komolyan vesz, mind szakmai-zenetchnikai értelemben, mind pedig hangulatilag. Az előbbi nagyszerű tulajdonság, az utóbbi viszont kisebb-nagyobb félreértésekre vezethet. Ezáltal valóban csupán egy árnyalattal értette félre Boccherini versenyművét Perényi Miklós, amikor olyan mélységeket és magasságokat vélt megtalálni szólamában, melyekre a szerző álmában sem gondolt, sőt, talán nem is gondolhatott. Ez a zene semmiképpen sem a pokoljáró tragédiák, a megtisztultan felszárnyaló lelkek üdvözült látomása, hanem egyszerű, virtuóz rokkoló muzsika, elegáns és csillogó, itt-ott borongós hangulatú és kissé szentimentális koncertdarab. Más szóval: egyszerűbb közelítéssel hamarabb célhoz érhet Boccherini előadója — és még saját munkáját is lényegesen megkönnyítheti ilyen módon. Perényi Miklós előadásának ez volt talán egyetlen negatívuma, ez a komor problémákat kereső szenvedélyes attitűd, amely némileg elnehezítette a versenymű utolsó tételének áttetsző, táncos lebegését. Ettől eltekintve a csellójáték magasrendű élményét szerezte. Gyönyörű kantilénája nagyszerűen érvényesült a lassú-tételben és az első tétel virtuóz részleteit minden különösebb erőfeszítés nélkül, játszva győzte le, igen nagy sikert aratván.

Kocsár Miklós *Serenata per archi* című művének bemutatóját szintúgy szeretettel és megértéssel fogadta a közönség. A mű egyébként jóval több mint tíz évvel ezelőtt keletkezett, eredetileg vonósnyerges volt, tadaly karta azt a vonózenekari formát, amelyben megismerhettük. Főként a lírikus hangú lassú-tétel hat igen elevennek — a legjobban pedig a fanyar, ugyanakkor azonban némi barbár mellékízt éreztető utolsó tétel tetszett.

A Magyar Kamarazenekar nyitószáma, Vivaldi jól ismert *d-moll concerto grossoja* (op. 3., No. 11.) Tátrai Vilmos és Kármán Vera hegedűszólójával igen izléses és szép produkció volt. Ez az együttes többnyire létre tudja hozni a bensőséges és meghitt kamaramuzsika hangulatát, mind a barokk, mind pedig a bécsi klasszikus stílus körben. Ezáltal is nagy sikert aratott Mozart *D-dúr divertimentoja* (K. 251.).

Pernye András